

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta *theologia moralis*

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

§. II. De Proposito quoad venialia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

Respondeo, Distinguo consequens: si tunc actu cogitet de vita futura, conc. si invincibiliter de ea non cogitet, nego. Juxta hanc distinctionem conciliantur hic sententiæ oppositæ; nam Henr. Val. Tol. Cajet. Bell. & alii putant, requiri propositum formale: Dicatil. & alii plurimi apud Dian. p. 3. t. 4. r. 116. putant, sufficere virtuale; &, cum utraque sententia sit probabilis, sequitur, ut in praxi tenenda sit prior à poenitente, quando actu cogitat de vita futura; ne scilicet exponat Sacramentum periculo frustrationis. At, si de vita futura non cogitet, quod saepe accidit, jam accedit dispositus cum proposito virtuali ad valorem, & fructum Sacramenti; quo sensu posterior sententia est tam recepta à Theologis, tamque firmis rationibus munita, ut non sit practice dubitandum de ejus veritate, ut notat Gob. t. 6. n. 205. Cæterum, quando pœnitens eliciendo propositum formale vulgo dicit, *Promitto, &c.* hæc promissio non est verum votum, neque adeo obligat sub novo, & distincto reatu sacrilegii ad non relabendum, cum sit modus loquendi vulgaris in tali materia, idemque sonet, ac *Propono;* nisi pœnitens ipse expresse intenderet vovere: Sanch. l. 4. *de Voto* c. 1. n. 31.

§. II.

De Proposito quoad venialia.

Non requiritur, ut tale propositum sit universale, ita ut extendat se ad omnia, & singula venialia in futurum vitanda; cum nec possit rationabiliter haberi voluntas absoluta, & efficax cavendi omnia; est enim id impossibile sine speciali Dei privilegio, ut constat ex Trident. sess. 6. can. 13. & tantum posset quis proponere conditionate, *Quantum in me est, volo curare, ne unquam commitiam venialia:* Gob. n. 220. Itaque, qui novit, se frequenter labi in venialia, sive ejusdem, sive diverse speciei, sufficit, si proponat: se emendaturum eorum frequentiam: Lug. d. 14. f. 9. Item, qui plures est leviter mentitus cum causa, & sine causa, sufficit, si proponat in futurum non mentiri sine causa, eo quod mendacium sine causa dictum sit turpius officioso: Gob. n. 224. Idem quandoque magis expedit proponere cavere aliqua tantum venialia, quæ sunt graviora, vel eorum radices, aut contra quæ sentis te magis moveri: Spor. n. 338. Item,

Item, si habeas venialia plene deliberata, aut alia semi-plena, potes tantum proponere vitare priora, cum hoc sit moraliter possibile, & circa posteriora, si ea sola habebas, sufficit proponere diligentiam pro iis saltem minorandis, quantum humano modo fieri potest: Suarez d. 4. f. 3. Cæterum quodcunque sit tale propositum, debet etiam esse firmum, & efficax saltem respectu unius ex venialibus, quæ exponuntur in confessione; ideoque etiam respectu illius debet esse propositum fugiendi occasiones proximas; quia fecus non censuris vere, & sincere proponere illud cavere: Croix n. 914. & alii contra Con. Laym. Tamb. An autem propositum circa venialia debeat esse formale, & exprestum, an vero sufficiat virtuale, & implicitum, pendet ex doctrina dicta §. antec.

Dubium est, An habens solum venialia debeat non solum habere propositum circa illa modo explicato, sed etiam propositum cavendi imposterum mortalia? Negat Gob. n. 216. quia hanc necessitatem nulla lex tunc indicat; sed forte requiritur, inquit Croix n. 906. quia, qui suscipit Sacramentum pœnitentiæ, suscipit gratiam, quæ est forma amicitiæ divinæ de se perpetuæ: ergo vult servare deinceps omnia ejus præcepta obligantia sub mortali, quod est saltem virtualiter velle cavere mortalia,

QUÆSTIO IV.

De Oris Confessione.

ORIS confessio, uti appellatur à Florentino, est Externa, ac sensibilis accusatio proprii peccati in ordine ad absolutionem Sacramentalis accipiendam. Sexdecim habet qualitates hic breviter explicandas, ut inde ad plures difficultates enotandas descendamus.

CAPUT I.

Quæ sint qualitates bonæ Confessionis?

SIT Simplex, Humilis Confessio, Pura, Fidelis, Atque Frequens, Nuda, & Discreta, Libens, Verrecunda, Integra, Secreta, & Lacrymabilis, Accelerata, Fortis, & Accusans, & sit parere Parata.

X 2

I. Sim-